

REACTIE OP KANTTEKENINGEN VELDMAN BIJ ONDERZOEKSRAPPORT “NET WERK?”

Namens de maatschap Veldman is door GVK Adure schriftelijk (brief d.d. 27 mei 2009) gereageerd op het onderzoeksrapport “NET WERK?” dat door mij is opgesteld. De minister van LNV heeft mij de gelegenheid gegeven om te reageren op deze kanttekeningen. Kortheidshalve worden de kanttekeningen hieronder niet herhaald. De nummering in deze reactie verwijst naar de nummering in de brief van GVK Adure.

1. Rechtelijke uitspraken.

De zinsnede in het rapport over de rechtelijke uitspraken waarbij Veldman steeds in het ongelijk is gesteld heeft betrekking op de bezwaren tegen de kaveltoedeling. Deze bezwaren zijn steeds afgewezen.

2. Rol BBL

BBL was inderdaad de vorige eigenaar van de aan Veldman toebedeelde gronden. De reactie van GVK Adure wekt de suggestie dat BBL – door diens opdrachtnemersrelatie met DLG – bewust kennis over feitelijke asbestverontreiniging heeft achtergehouden. Het is niet aannemelijk te maken dat dit daadwerkelijk het geval is en is derhalve een onterechte suggestie.

3. Periode tussen de onderzoeken

Uit de indicatieve onderzoeken van Grontmij en Geofox komt naar voren dat op kavelpad 21 zich geen normoverschrijdende asbestverontreiniging voordoet. Beide onderzoeken wijzen uit dat het asbestverdachte monster niet asbesthoudend is c.q. slechts een marginale hoeveelheid (1,7 en 3,91 mg/kg ds) asbest bevat. Ondanks het feit dat beide rapporten – omdat deze een indicatief karakter hebben – adviseren om nader onderzoek uit te voeren op de aanwezigheid van asbest, geven de resultaten van deze rapporten geen enkele aanleiding om onmiddellijk vervolgonderzoek uit te voeren. Op basis van deze resultaten kan zeker niet gesteld worden dat sprake is van gezondheidsrisico's en het onnodig blootstelling aan asbest.

4. Interpretatie onderzoek Search

Met een toelichting van Search had Veldman het onderzoek mogelijk in perspectief kunnen plaatsen en eventuele zorgen bij Veldman weg kunnen nemen. Deze toelichting had zich kunnen richten op de volgende items:

- Wat voor conclusies kunnen getrokken worden voor alle aan Veldman toebedeelde percelen, in relatie tot een *indicatief* onderzoek;
- Wat voor waarde kan geacht worden aan een specifiek gerichte monsternamen en de hieruit voortvloeiende normoverschrijdende asbestverontreiniging, zoals die in het onderzoek van Search heeft plaatsgevonden;
- In welk perspectief kan het onderzoek geplaatst worden in relatie tot de onderzoeken die in opdracht van DLG reeds zijn uitgevoerd;
- Wat zijn de consequenties voor de gezondheid, nu bekend is dat op een aantal plaatsen (vaste vormen van) normoverschrijdende asbestverontreiniging is aangetroffen.

Dit wordt bekrachtigd door de heer Mous van Search, zoals weergegeven in het interviewverslag:

- *Het onderzoek kan worden betiteld als indicatief onderzoek. Er is door de opdrachtgever aangegeven welke locaties onderzocht moeten worden. Het onderzoek heeft niet bestaan uit het inkaderen van de aangetroffen verontreiniging;*
- *Het onderzoeksrapport is bedoeld als een discussiedocument om uiteindelijk een uitgebreider onderzoek te laten uitvoeren. Het onderzoek dient niet als basis voor een mogelijke sanering;*
- *Het vooronderzoek, de bepaling van het onderzoeksgebied en de rapportage zijn gezien de doelstelling van het onderzoek op indicatieve wijze ingevuld.*

De heer Van Dartel is inderdaad iemand die kennis van zaken heeft. Op basis van het onderzoek van Search heeft hij te kennen gegeven dat sprake is van normoverschrijdende asbestverontreiniging en daardoor voor sanering een BUS-melding gedaan moet worden. De heer Van Dartel heeft geen expliciete uitspraken gedaan over de mogelijk bijbehorende gezondheidsrisico's.

Een vooraanstaand deskundige op het gebied van asbest – de heer J. Tempelman van TNO – komt met een andere conclusie dan hetgeen in de Netwerk-uitzending wordt gesuggereerd door de heer Burdorff. Bij deze een citaat uit het interviewverslag van de heer Tempelman: *“Gezondheidsrisico’s op basis van de in de rapportages beschreven asbestwaarden zijn zeer gering zolang er geen mechanische bewerkingen plaatsvinden. De kans op asbestblootstelling [bij geen mechanische bewerking] is groter als men op een warme zomerdag in augustus langs een schuur loopt met verweerde asbesthoudende dakplaten.”*

De heer Tempelman was overigens niet te spreken over de wijze waarop zijn toelichting op de geschetste problematiek in de Netwerk-uitzending is verwerkt. Zijn antwoorden – zoals weergegeven in de Netwerk-uitzending – zijn naar zijn mening uit zijn verband getrokken en geven een onjuist beeld weer.

5. Communicatie / Onderzoek / Pad Van Vliet

Communicatie:

In het rapport van Geofox worden geen adviezen ten aanzien van de communicatie gegeven

Onderzoek:

De indicatieve onderzoeken hadden als doel om vast te stellen of er op bepaalde locaties in het gebied sprake zou kunnen zijn van mogelijke aanwezigheid van normoverschrijdende asbestvervuiling. Op verdachte locaties wordt voorafgaand aan kaveloverdracht en de bijbehorende uitvoering van kavelaanvaardingswerken aanvullend onderzoek uitgevoerd. Als dan blijkt dat er echt sprake is van normoverschrijdende vervuiling, wordt deze bij de uitvoering van de kavelaanvaardingswerken conform wettelijke regels verwijderd. Doordat de kaveldoelstelling door Mts Veldman langdurig is aangevochten zijn de kavelaanvaardingswerken, die normaal gesproken worden uitgevoerd bij ingebruikneming van de nieuw toebedeelde kavels, nog niet uitgevoerd.

Pad van Vliet:

Uit het indicatieve onderzoek bleek hier geen verdenking van normoverschrijdende asbestverontreiniging. Dit pad kon dus zonder nader onderzoek worden ontgraven, hetgeen ook heeft plaatsgevonden. Het genoemde onderzoek van die locatie uit 2007 lijkt inderdaad weinig zinvol.

6. Hergebruik puin in kerkenpad

Dat de gezondheidsrisico’s naar verwachting gering zijn is gebaseerd op het onder 4 geciteerde gesprek met een vooraanstaande deskundige, de heer J. Tempelman van TNO (zie de laatste zin van het citaat). Daarnaast is de kans op gezondheidsrisico’s nog eens een stuk kleiner als de gestorte onderlaag is afgedekt met verharding.

7. Opruimen door dhr. Aalbers

De heer Aalbers is door DLG verzocht om – als voormalig gebruiker van het perceel – het zichtbare door hem achtergelaten afval te verwijderen. Uiteindelijk is in totaal 5,12 ton gemengd puin afgevoerd, bestaande uit onder andere tegels, stenen uit de schoorsteen van de melkfabriek, gaas en betonpalen. Op basis van de facturen van Kooiker van Dieren en Hoogeboom is door ons onterecht de conclusie getrokken dat deze bedrijven ook daadwerkelijk de werkzaamheden hebben uitgevoerd. Dit verandert overigens niets aan de conclusie. Een dergelijk verzoek is niet ongebruikelijk en het opruimen vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de voormalige gebruiker. DLG valt in deze verder niets te verwijten. Dat nadien – in opdracht van DLG – is onderzocht of op deze opgeruimde locatie nog bodemverontreiniging aanwezig was is een teken van zorgvuldigheid.

8. Offerteaanvraag aan niet gecertificeerd bedrijf

Uit de conclusie op pagina 7 (eerste bullet) van mijn rapport moge blijken dat ik het geheel eens ben met deze kanttekening.

9. Zorgvuldigheid DLG

In het rapport wordt in hoofdstuk 5 geconcludeerd dat DLG op een tweetal momenten zorgvuldiger had moeten handelen, Ook tijdens de persconferentie zijn deze twee onzorgvuldigheden ondubbelzinnig naar voren gebracht. Wel wordt deze conclusie vervolgens in de context geplaatst van de aantijgingen zoals die zijn gedaan in de uitzending van Netwerk. Citaat: “Voor al het overige blijkt dat DLG zorgvuldig heeft gehandeld en dat verwijten zoals het willens en wetens achterhouden van elementaire belastende informatie en het vernietigen van bewijsmateriaal onterecht zijn”.

Deze conclusie blijft ook in het licht van het voorgaande overeind staan.

10. Diverse opmerkingen

Afkoopsom (2^e en 3^e alinea onder 10)

De gevonden asbestwaarden in de indicatieve onderzoeken van Grontmij en Geofox liggen ver onder de wettelijke norm van 100 mg/kg ds en geven geen aanleiding dat sprake is van normoverschrijdende asbestverontreiniging. Opruimen van een dergelijk kavelpad, uit te voeren door de opkomende eigenaar zelf met betaling van een afkoopsom, is niet ongebruikelijk. Dat geldt ook voor de genoemde vrijwaringafspraken.

Informereren door DLG (4^e alinea onder 10)

Het rapport maakt melding van de gangbare praktijk. Mijns inziens valt dit niet als onzorgvuldig handelen te kwalificeren. De opkomende eigenaar mag er op vertrouwen dat er gronden worden toebedeeld die na uitvoering van de kavelaanvaardingswerken voldoen aan alle wettelijke eisen. Dit laat echter onverlet dat DLG in toekomstige gevallen zou kunnen overwegen om de opkomende eigenaren op de hoogte te stellen van alle uitgevoerde onderzoeken en de daaruit voortvloeiende conclusies. Dit vraagt dan echter wel zorgvuldige en uitvoerige toelichting van DLG om misverstanden en onnodige onrust te voorkomen.

BUS-melding (pag. 5 alinea 1-3)

De eerste BUS-melding is gedaan bij de Provincie Overijssel en is uiteindelijk afgekeurd omdat de huidige eigenaar (Veldman) het document niet heeft ondertekend. Daarnaast hebben zowel DLG als Veldman informeel aangegeven – in afwachting van de resultaten van dit onderzoek – geen nieuwe activiteiten te zullen starten rondom de onderzochte problematiek. Dit verklaart dat tot op heden geen additionele BUS-melding is gedaan.

Gevolgte procedure

Het onderzoek heeft zich zoveel mogelijk beperkt tot een feitenreconstructie op basis van de aangeleverde documentatie. Indien zich in de documentatie onduidelijkheden voordeden, is gebruik gemaakt van telefonische interviews. De door Veldman naar voren gebrachte personen zijn om een aantal redenen niet gehoord:

- De aangeleverde documentatie gaf geen aanleiding om deze personen te spreken. Met andere woorden: De documentatie was hierin voldoende duidelijk;
- Sommige van deze personen hadden geen directe relatie met de asbestproblematiek, maar wel met het bermmaaisel (geen onderwerp van het onderzoek);
- Keuzes uit gelijksoortige bronnen. De raadsman van Veldman en de programmamaker van Netwerk kunnen bijvoorbeeld dezelfde informatie verstrekken als Veldman zelf. Vandaar dat primair gekozen is voor Veldman.

Binnen DLG is gesproken met de twee achtereenvolgende secretarissen van de Landinrichtingscommissie. Daarnaast is gesproken met een deskundige op het gebied van de Landinrichtingswet. Voor de volledigheid kan gemeld worden dat met de familie Veldman in relatie met de andere betrokkene partijen het meeste contact is geweest.

Tenslotte

De kanttekeningen die namens de maatschap Veldman door GKV Adure zijn gemaakt geven mij geen enkele aanleiding om de conclusies in mijn rapport “NET WERK?” aan te passen.

Ir. A.P. Heidema